

UNIwersytet Śląski
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Filozofii

Tomasz Nosidlak

nr 273193

etyka sportu. Światowy kodeks antydopingowy i polskie
przepisy antydopingowe

Praca dyplomowa
licencjacka

dr hab. prof. UŚ

Tomasz Czakon

Katowice 2015

Słowa kluczowe: doping, zwalczanie doping

Oświadczenie autora pracy

Ja, niżej podpisany:

Tomasz Nosidlak, autor pracy dyplomowej pt.

Etyka sportu. Światowy Kodeks Antydopingowy i Polskie Przepisy Antydopingowe

Numer albumu: 273193

Student Wydziału Nauk Społecznych, Instytutu Filozofii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, kierunku studiów Filozofia, specjalności etyki stosowane

Oświadczam, że ww. praca dyplomowa:

- została przygotowana przeze mnie samodzielnie¹,
- nie narusza praw autorskich w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.) oraz dóbr osobistych chronionych prawem cywilnym,
- nie zawiera danych i informacji, które uzyskałem w sposób niedozwolony,
- nie była podstawą nadania dyplomu uczelni wyższej lub tytułu zawodowego ani mnie, ani innej osobie.

Oświadczam również, że treść pracy dyplomowej zamieszczonej przeze mnie w Archiwum Prac Dyplomowych jest identyczna z treścią zawartą w wydrukowanej wersji pracy.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Data

Podpis autora pracy

¹ uwzględniając merytoryczny wkład promotora (w ramach prowadzonego seminarium dyplomowego)

WSTĘP	4
HISTORYCZNE I ETYCZNE ASPEKTY DOPINGU W SPORCIE.....	5
ETYMOLOGIA DOPINGU	5
KRÓTKA HISTORIA DOPINGU	6
OLIMPIZM ORAZ DUCH SPORTU	11
ORGANIZACYJNE I ETYCZNE SPOSOBY PRZECIWDZIAŁANIA DOPINGOWI W SPORCIE.....	13
ŚWIATOWA AGENCJA ANTYDOPINGOWA I ŚWIATOWY KODEKS ANTYDOPINGOWY	13
KOMISJA DO ZWALCZANIA DOPINGU W SPORCIE I POLSKIE PRZEPISY ANTYDOPINGOWE	14
DEFINICJA DOPINGU	15
SUBSTANCJE I METODY ZABRONIONE ORAZ PODSTAWY ICH DZIAŁANIA	19
PODSUMOWANIE	26
SPIS WYKORZYSTANYCH LOGO.....	27
SPIS WYKORZYSTANYCH ŹRÓDEŁ I OPRACOWAŃ	28
STRESZCZENIE	29

WSTĘP

Temat mojej pracy to *Etyka sportu. Światowy Kodeks Antydopingowy i Polskie Przepisy Antydopingowe*. Pierwszy rozdział pracy dotyczy historycznych i etycznych aspektów dopingu w sporcie. Traktuje kolejno o etymologii i krótkiej historii dopingu oraz o ideach olimpizmu i ducha sportu. Drugi rozdział pracy dotyczy organizacyjnych i etycznych sposobów przeciwdziałania dopingowi w sporcie. Traktuje kolejno o Światowej Agencji Antydopingowej i Światowym Kodeksie Antydopingowym, Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie i Polskich Przepisach Antydopingowych oraz o definicji dopingu, a także o substancjach i metodach zabronionych oraz podstawach ich działania. Rozdziały niniejszej pracy dyplomowej bazują na rozstrzygnięciach zawartych w Światowym Kodeksie Antydopingowym i Polskich Przepisach Antydopingowych. Praca zawiera również nawiązania do Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego i Kodeksu Antydopingowego tejże organizacji.

Pytania

Jakie są podstawy zwalczania dopingu w sporcie?

Jakie są cele zwalczania dopingu w sporcie?

Czy zwalczanie dopingu w sporcie jest skuteczne?

Tematyka dopingu w sporcie i jego zwalczania zainteresowała mnie z racji tego, że sam byłem wyczynowym sportowcem klasy I krajowej w trójboju siłowym klasycznym i jednym z moich obowiązków było zapoznanie się z listą substancji i metod zabronionych. Niniejsza praca dyplomowa jest jedynym aktualnym dokumentem traktującym o dopingu w sporcie zgodnym z zaleceniami Światowego Kodeksu Antydopingowego i Polskich Przepisów Antydopingowych na 2015 r.

HISTORYCZNE I ETYCZNE ASPEKTY DOPINGU W SPORCIE

ETYMOLOGIA DOPINGU

Etymologia słowa doping nie została ostatecznie wyjaśniona. Badacze wskazują na dwie możliwości. Według pierwszej z nich słowo to wywodzi od holenderskiego *doop*. Słowo to było używane w wielu znaczeniach m.in. do określenia stanu upojenia i euforii związanego z wpływem niektórych substancji lub też oznaczało po prostu środek pobudzający. Holendrzy pili również specjalny napój zwiększający moc, który nazywał się właśnie *doop*, zaś jego picie określano jako *dooping*. Zgodnie z drugą możliwością słowo *dop* wywodzi się z Afryki, gdzie oznaczało napój pobudzający². W 1889 r. słowo pojawiło się w słowniku angielskim jako *doping* i oznaczało wspomagającą mieszaninę narkotyków. W XX wieku powszechne było już używanie pojęcia *doping* w odniesieniu do sportowców zażywających różne środki dla zwiększenia sprawności fizycznej i psychicznej³.

² R. Grucza, A. Pokrywka: *Historia dopingu*. W: W. Granowska: *Doping zabija sport*. Warszawa 2006, s. 7.

³ A. Jegier: *Dozwolone i niedozwolone wspomaganie zdolności wysiłkowych człowieka*. Łódź 2007, s. 121-122.

KRÓTKA HISTORIA DOPINGU

Logo nr I Międzynarodowy Komitet Olimpijski

Wykorzystywanie substancji wspomagających w celu uzyskania przewagi nad rywalami pojawiło się już podczas pierwszych sportowych zmagania⁴. Kluczowa była zmiana mentalnego nastawienia starożytnego społeczeństwa względem igrzysk olimpijskich. Pierwsza olimpiada odbyła się w 776 r. p.n.e., a jej celem było oddanie hołdu Zeusowi, najważniejszemu bogowi starożytnej Grecji. Pierwotnie traktowano więc olimpiadę jako widowisko duchowe⁵. Od pewnego momentu zwycięzcy igrzysk olimpijskich zaczęli być obficie nagradzani, otrzymywali liczne przywileje, a nawet mieli własnych sponsorów⁶.

STAROŻYTNOŚĆ

Sportowcy już w zamierzonych czasach stosowali środki stymulujące⁷. W starożytnej Grecji oszustwo w czasie igrzysk okrywało hańbą nie tylko samego sportowca, a całe społeczeństwo, z którego sportowiec ten się wywodził⁸. Pierwsze doniesienia o kontroli startujących zawodników pochodzą z VI w. p.n.e., kiedy to podczas igrzysk olimpijskich w Tebach sprawdzano, czy oddech zawodników nie wskazuje na spożycie alkoholu⁹.

⁴ Word Wide Web: <https://www.wada-ama.org/en/who-we-are/a-brief-history-of-anti-doping>; dostęp: 16.09.2015.

⁵ W. Maksymowicz: *Aspekty etyczne stosowania dopingu*. W: W. Granowska: *Zapobieganie i zwalczanie dopingu w sporcie*. Warszawa 2006, s.13.

⁶ K. Sas-Nowosielski: *Doping nie tylko w sporcie*. Katowice 2002, s. 15-16.

⁷ K. Sas-Nowosielski, j.w.

⁸ W. Maksymowicz, cyt. dz., s. 13.

⁹ R. Grucza, A. Pokrywka, cyt. dz., s. 10.

Stymulanty wykorzystywane były także w starożytnym Rzymie przez gladiatorów, którzy wielokrotnie walczyli nie tylko o zwycięstwo, ale także o życie. Gladiatorzy walczący w Circus Maximus wspomagali się mieszaniną stymulantów i alkoholu¹⁰. W 396 r. nastąpił nieoczekiwany koniec starożytnych igrzysk olimpijskich, wtedy wszedł w życie chrześcijański zakaz uprawiania wszelkich pogańskich sportów¹¹.

PRZEŁOM WIEKU XIX I XX

W 1896 r. za sprawą Pierre de Coubertina powstał Międzynarodowy Komitet Olimpijski i w tym samym roku odbyła się pierwsza nowożytna olimpiada. Jej twórca wierzył, że najważniejszym celem w zawodach sportowych nie jest wygrana, ale samo uczestnictwo w rywalizacji. Wiara ta nie uchroniła jednak sportu od dopingu, który zaczął rozwijać się o nowe substancje i metody¹². Pod koniec XIX wieku i na początku XX wieku bezsprzecznie panowały stymulanty i narkotyki. Zażywane były najczęściej przez kolarzy i pływaków, ale stosowane były też w innych sportach. Zawodnicy stosowali głównie heroinę i kokainę. Mieszanina dwóch ostatnich nazywana była mieszanką napędzającą. Ponadto sportowcy używali alkoholu, często mieszając z nim wiele substancji¹³.

LATA 50 i 60

Podczas zimowych igrzysk olimpijskich w 1952 r. sportowcy po raz pierwszy stosowali amfetaminę, którą nazywali potocznie tabletką wigoru. Zażywanie tego niezwykle groźnego stymulantu szybko stało się popularne w wielu dyscyplinach. W roku 1952 r. odbyły się również letnie igrzyska olimpijskie, na których reprezentacja ZSRR niemal całkowicie zdominowała rywali w podnoszeniu ciężarów. Jak się okazało, już wtedy sportowcy tej reprezentacji dysponowali środkiem anabolicznym w postaci testosteronu. Dowiódł tego lekarz amerykańskiej reprezentacji, który odbył rozmowę z lekarzem radzieckiej reprezentacji. Po powrocie do Stanów Zjednoczonych poinformował on odpowiednie środowiska o poznanym środku anabolicznym, a także o skutkach ubocznych związanych ze stosowaniem testosteronu. Amerykanie chcieli uzyskać substancję o pozytywnych właściwościach testosteronu, niwelując skutki uboczne¹⁴.

¹⁰ R. Gucza, A. Pokrywka, cyt. dz., s. 9.

¹¹ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 17.

¹² W. Maksymowicz, cyt. dz., s. 14.

¹³ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 17.

¹⁴ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 19-22.

W 1958 r. powstał pierwszy wyprodukowany przez nich środek anaboliczny, czyli Dianabol i niemal od razu był stosowany przez amerykańskich ciężarowców, chociaż okazał się bardzo toksyczny¹⁵. W latach 60 XX wieku rozpoczęła się już swego rodzaju rewolucja w zakresie dopingu. Firmy farmaceutyczne prześcigały się w poszukiwaniu nowych środków anabolicznych, które w tym okresie stały się bardzo popularne w wielu dyscyplinach sportowych. Powstało wiele silniejszych, bardziej selektywnie działających i mniej toksycznych środków tego typu. W odpowiedzi na te wydarzenia, Międzynarodowy Komitet Olimpijski rozpoczął pierwsze działania antydopingowe, jednak okazały się wysoce nieskuteczne¹⁶.

LATA 70

Igrzyska olimpijskie z 1972 r. stały się jednymi z najbardziej zaskakujących w historii. Na tej olimpiadzie największe sukcesy zdobywali reprezentanci NRD, którzy zdominowali rywali i poprawili wiele rekordów świata w wielu różnych dyscyplinach. Szczególne sukcesy odnosiły pływaczki, które niespodziewanie zdominowały reprezentantki Stanów Zjednoczonych. Po latach okazało się, że NRD prowadziło centralnie sterowany program dopingowy, głównie środkami anabolicznymi, wśród których czołowym okazał się wynaleziony w NRD Turinabol. Począwszy od tej olimpiady NRD znajdowało się w czołówce zestawień medalowych, wraz ze Stanami Zjednoczonymi i ZSRR¹⁷. Lekarze NRD osiągnęli mistrzostwo w dziedzinie dopingu, co miało ogromny wpływ na spektakularne sukcesy odnoszone przez reprezentantów tego kraju¹⁸. Skala dopingu w NRD była tak ogromna, że skrót DDR oznaczający pierwotnie Deutsche Demokratische Republik tłumaczono jako Deutsche Doping Republik¹⁹. Oficjalnie reprezentanci NRD zażywali witaminy i minerały, natomiast rząd NRD prowadził szeroko zakrojoną propagandę, według której spektakularne wyniki były dziełem uprawiania sportu od wczesnego dzieciństwa. Podobnego rodzaju program stosowany był również w RFN, gdzie specjalistom z zakresu wielu dziedzin powiązanych ze sportem wyczynowym zlecono zadanie zwiększenia osiągnięć sportowców²⁰.

¹⁵ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 19-22.

¹⁶ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 22-23.

¹⁷ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 25-26.

¹⁸ B. Janicki, M. Rzepecki: *Substancje uzależniające i dopingujące oraz podstawy ich działania*. Bydgoszcz 2009, s. 98.

¹⁹ R. Grucza, A. Pokrywka, cyt. dz., s. 16-17.

²⁰ B. Leszczyński: *Wspomaganie w sporcie, rekreacji i turystyce aktywnej*. Siedlce 2014, s. 334-335.

LATA 80 i 90

Podczas igrzysk olimpijskich w 1984 r. po raz pierwszy pojawiło się wspomaganie krwią. Jako pierwsi zastosowali je amerykańscy kolarze i w niedługim czasie wielu sportowców uciekało się do przetaczania własnej krwi, aby zyskać przewagę. Zawodnicy coraz częściej stosowali również środki maskujące, których stosowanie pozwalało im ukryć stosowane przez nich substancje zabronione²¹. W 1988 r. w Polsce powołano dzisiejszą Komisję do Zwalczania Dopingu w Sporcie w odpowiedzi na obecny problem dopingu w sporcie krajowym²². Igrzyska olimpijskie z 1992 r. związane są z pierwszymi przypadkami stosowania bardzo niebezpiecznego wspomagania erytropoetyną. Substancja ta zyskała sobie uznanie głównie wśród kolarzy. W ciągu kolejnych lat doping erytropoetyną doprowadził do bardzo licznych zgonów²³. W kolejnych latach niespodziewanie rozgrywki w wielu dyscyplinach sportowych zdominowała reprezentacja Chin. Największe sukcesy przypadły chińskim pływakom, których przewaga nad rywalkami przypominała tę pływaków byłego NRD. Okazało się, że chińskie pływaczki prowadzone były przez trenerów z byłego NRD, którzy po zburzeniu muru berlińskiego przenieśli się właśnie do Chin. Reprezentacja Chin regularnie odrzucała wszelkie podejrzenia o stosowanie substancji zabronionych. Czas pokazał, że było inaczej, a reprezentacja Chin korzystała z dihydrotestosteronu, hormonu wzrostu i środków maskujących. Skala stosowania hormonu wzrostu była tak duża, że igrzyska olimpijskie z 1996 r. nazwano nawet igrzyskami hormonu wzrostu²⁴. W 1998 r. podczas największego i najważniejszego wyścigu kolarskiego świata, Tour de France, kolarze po raz kolejny wpisali się do historii dopingu, za sprawą jednej z największych afer dopingowych. Zawodnicy oprócz stosowania znanej już erytropoetyny, hormonu wzrostu i testosteronu stosowali nowe sposoby ukrywania substancji zabronionych. Popularnym sposobem wśród kolarzy było cewnikowanie pęcherza i wstrzykiwanie tam czystego moczu. Okazało się, że wspomaganie kolarzy miało charakter zorganizowany i było zakrojone na bardzo wielką skalę, ponad połowa pelotonu była na dopingu²⁵. Wielki skandal jakim było to Tour de France sprawił, że w 1999 r. powołano do życia Światową Agencję Antydopingową²⁶.

²¹ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 29-31.

²² World Wide Web: http://www.anty doping.pl/pl/o_nas/historia; dostęp: 16.09.2015.

²³ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 34-35.

²⁴ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 36-42.

²⁵ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 42-44.

²⁶ World Wide Web: <https://www.wada-ama.org/en/who-we-are/a-brief-history-of-anti-doping>; dostęp: 16.09.2015.

W dalszym ciągu są prowadzone badania, które mają na celu odkrywać i wprowadzać do użycia nowe substancje oraz metody dopingujące. Na naszych oczach trwa wojna między producentami i dystrybutorami dopingu a Światową Agencją Antydopingową. Być może, już stosowany jest niewykrywalny doping genowy, którego stosowanie może zapewniać sportowcom przewagę o wiele większą niż inne rodzaje dopingu. W najbliższym czasie, zjawisko dopingu najprawdopodobniej nie zostanie wyeliminowane, a zmienią się tylko stosowane substancje i metody ich przyjmowania²⁷.

²⁷ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 50-51.

OLIMPIZM ORAZ DUCH SPORTU

Fundamenty etyczne zwalczania dopingu w sporcie to idee olimpizmu oraz ducha sportu. Idea olimpizmu to propozycja Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, z kolei idea ducha sportu to propozycja Światowej Agencji Antydopingowej, podzielana przez Komisję do Zwalczania Dopingu w Sporcie.²⁸

Filozofia olimpizmu pojawiła się już przed pierwszą olimpiadą w 1896 r., za sprawą jej twórcy Pierre de Coubertina. Olimpijczycy już przed pierwszymi zmaganiem przysięgali, że będą honorowymi zawodnikami Igrzysk Olimpijskich, a także, że będą przestrzegać rządzących nimi przepisów i uczestniczyć w nich w duchu rycerskim dla honoru swoich państw i dla chwały sportu²⁹.

Współczesna idea olimpizmu według Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego:

1. Olimpizm łączy sport z kulturą, proponuje model życia oparty na radości z wysiłku, realizując przy tym wartości edukacyjne i nie zapominając o poszanowaniu uniwersalnych i fundamentalnych zasad etycznych
2. Olimpizm to filozofia życia, która ceni i realizuje w równy sposób ciało i umysł. W filozofii olimpizmu sport pełni wyłącznie rolę służebną człowiekowi, jest narzędziem harmonijnego rozwoju człowieka i pokojowego społeczeństwa.
3. Olimpizm ma charakter uniwersalny, obejmuje pięć kontynentów, gromadzi sportowców z całego świata na największych zawodach sportowych, którymi są igrzyska olimpijskie
4. Etyka olimpizmu docenia godność człowieka i postuluje zasadę fair play.
5. Olimpizm jest wolny od wszelkich przejawów dyskryminacji w stosunku do człowieka lub danego społeczeństwa³⁰

²⁸ W. Maksymowicz, cyt. dz., s. 15.

²⁹ W. Maksymowicz, cyt. dz., s. 14.

³⁰ W. Maksymowicz, cyt. dz., s. 15.

Filozofia ducha sportu sformułowana została po raz pierwszy przez Światową Agencję Antydopingową w 2004 r. Idea ducha sportu jest następstwem idei olimpizmu i stanowi jego esencję³¹. Idea ta jest ideą, do której oficjalnie odwołuje się Światowa Agencja Antydopingowa, jest częścią Światowego Kodeksu Antydopingowego, dokumentu³².

Idea ducha sportu według Światowej Agencji Antydopingowej wyraża się poprzez:

1. Etykę i zasadę fair play
2. Zdrowie
3. Doskonałość w działaniu
4. Charakter i wykształcenie
5. Zabawę i radość
6. Pracę zespołową
7. Poświęcenie i zaangażowanie
8. Poszanowanie reguł i prawa
9. Poszanowanie samego siebie i uczestników
10. Odwagę, wspólnotę i solidarność³³

Idee olimpizmu i ducha sportu to podstawy zwalczania dopingu w sporcie. Zarówno wcześniejsza propozycja Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, jak i obecna Światowej Agencji Antydopingowej mają na celu zachowanie w sporcie tego, co jest w nim z natury rzeczy wartościowe. Obie idee określane są również jako odzwierciedlenie prawdy³⁴.

³¹ World Wide Web: <https://www.wada-ama.org/en/what-we-do/the-code>; dostęp: 16.09.2015.

³² *Światowy Kodeks Antydopingowy*. Światowa Agencja Antydopingowa 2015, s. 14 W: World Wide Web: <https://wada-main-prod.s3.amazonaws.com/resources/files/wada-2015-world-anti-doping-code.pdf>; dostęp: 16.09.2015.

³³ W. Maksymowicz, cyt. dz., s. 13.

³⁴ W. Maksymowicz, j.w.

ORGANIZACYJNE I ETYCZNE SPOSOBY PRZECIWDZIAŁANIA DOPINGOWI W SPORCIE

ŚWIATOWA AGENCJA ANTYDOPINGOWA I ŚWIATOWY KODEKS ANTYDOPINGOWY

Logo nr II Światowa Agencja Antydopingowa

W 1999r. powołana została Światowa Agencja Antydopingowa, na mocy deklaracji luizjańskiej utworzonej w dniach 2-4 lutego tego samego roku³⁵. Do tego czasu za działania antydopingowe odpowiadał Międzynarodowy Komitet Olimpijski³⁶. Światowa Agencja Antydopingowa jest niezależną międzynarodową organizacją antydopingową, jej zalecenia są wprowadzane na poziomie krajowym przez organizacje współpracujące³⁷.

Podstawowym dokumentem wydawanym przez Światową Agencję Antydopingową jest Światowy Kodeks Antydopingowy, będący następcą Kodeksu Antydopingowego Międzynarodowej Komisji Olimpijskiej³⁸. Światowy Kodeks Antydopingowy to uniwersalne zalecenia i najważniejszy fundament współczesnej walki z dopingiem w sporcie. Jego najważniejszym elementem jest lista substancji i metod zabronionych. Ponadto dokument ten zawiera informacje na temat badań antydopingowych, wymogów laboratoriów, wyłączeń dla celów terapeutycznych oraz ochrony danych osobowych i prywatności. Zalecenia tego dokumentu przyjmowane są przez organizacje krajowe współpracujące ze Światową Agencją Antydopingową³⁹.

³⁵ World Wide Web: <https://www.wada-ama.org/en/who-we-are>; dostęp: 16.09.2015.

³⁶ R. Piechota: *Reguły antydopingowe w Polsce*. W: A. Pokrywka: *Antydoping w Polsce*. Warszawa 2009, s. 20.

³⁷ World Wide Web: <https://www.wada-ama.org/en/who-we-are>; dostęp: 16.09.2015.

³⁸ R. Piechota, cyt. dz., s. 20.

³⁹ World Wide Web: <https://www.wada-ama.org/en/what-we-do/the-code>; dostęp: 16.09.2015.

Komisja do Zwalczania Dopingu w Sporcie

Logo nr III Komisja do Zwalczania Dopingu w Sporcie

W 1988r. w Polsce powołano Komisję do Zwalczania Dopingu w Sporcie, która wcześniej funkcjonowała pod nazwami Rada do Zwalczania Dopingu w Sporcie i Komisja Antydopingowa⁴⁰. Komisja do Zwalczania Dopingu w Sporcie funkcjonuje na mocy ustawy o sporcie z dnia 25 czerwca 2010r. Jest niezależną Narodową Organizacją Antydopingową i działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawowy dokument wydawany przez Komisję do Zwalczania Dopingu w Sporcie to Polskie Przepisy Antydopingowe. Dokument ten zawiera regulacje przede wszystkim dotyczące definicji dopingu, a także zarządzania badaniami antydopingowymi, systemów służących do zbierania informacji o miejscu i czasie pobytu zawodników, sankcji za stosowanie dopingu, oraz antydopingowych postępowań dyscyplinarnych. Dokument ten oparty jest na Światowym Kodeksie Antydopingowym wydawanym przez Światową Agencję Antydopingową. Oba dokumenty są ze sobą zgodne, co jest efektem działań mających na celu harmonizację i ujednolicenie regulacji antydopingowych⁴¹.

⁴⁰ M. Rynkowski, D. Błachnio: *Komisja do Zwalczania Dopingu w Sporcie*. W: A. Pokrywka: *Antydoping w Polsce*. Warszawa 2009, s. 25.

⁴¹ World Wide Web: http://www.anti-doping.pl/pl/prawo/modelowe_reguly_anti-dopingowe; dostęp: 16.09.2015.

DEFINICJA DOPINGU

Współcześnie definicja dopingu jest częścią Światowego Kodeksu Antydopingowego opublikowanego przez Światową Agencję Antydopingową. Polskie Przepisy Antydopingowe opublikowane przez Komisję do Zwalczania Dopingu w Sporcie są zgodne ze Światowym Kodeksem Antydopingowym oraz z zaleceniami Światowej Agencji Antydopingowej, odwołują się więc do tej samej definicji dopingu. Dokumenty zostały niedawno zaktualizowane i obowiązują od 1 stycznia 2015 r⁴².

Doping to wystąpienie jednego lub więcej naruszeń przepisów antydopingowych:

1. Obecność substancji zabronionej, jej metabolitów lub markerów w próbce fizjologicznej zawodnika
2. Użycie lub usiłowanie użycia przez zawodnika substancji lub metody zabronionej
3. Uchylenie się, odmowa stawienia się lub niestawienie się do pobrania próbek
4. Nieprzedstawienie wymaganych informacji na temat miejsca pobytu⁴³
5. Manipulowanie lub usiłowanie manipulowania dowolnym etapem kontroli antydopingowej
6. Posiadanie substancji zabronionych i stosowanie metod zabronionych
7. Handel lub usiłowanie handlu dowolnymi substancjami zabronionymi lub metodami zabronionymi
8. Podanie/zastosowanie lub usiłowanie podania/zastosowania zawodnikowi/przez zawodnika podczas zawodów dowolnej substancji zabronionej lub metody zabronionej bądź podanie/zastosowanie lub usiłowanie podania/zastosowania zawodnikowi/przez zawodnika poza zawodami dowolnej substancji zabronionej lub metody zabronionej, które są zabronione poza zawodami
9. Współdziałanie
10. Zabroniona współpraca⁴⁴

⁴² World Wide Web: http://www.anty doping.pl/pl/prawo/modelowe_reguly_antydopingowe; dostęp: 16.09.2015.

⁴³ *Polskie Przepisy Antydopingowe*. Komisja do Zwalczania Dopingu w Sporcie 2015, s. 9-17. World Wide Web: <http://www.anty doping.pl/upload/2015/PPA.pdf>; dostęp: 16.09.2015.

⁴⁴ *Polskie Przepisy Antydopingowe*, j.w.

Obecność substancji zabronionej, jej metabolitów lub markerów w próbce fizjologicznej zawodnika

Za obecność substancji zabronionej w próbce fizjologicznej odpowiedzialność bierze sam zawodnik. W przypadku większości substancji naruszeniem przepisów antydopingowych jest obecność jakiegokolwiek ilości substancji zabronionej, jednak w niektórych przypadkach stosowane są inne kryteria. Oprócz analizy pierwszej próbki, zwaną próbką A, zawodnik ma prawo do analizy drugiej próbki, zwanej próbką B⁴⁵.

Użycie lub usiłowanie użycia przez zawodnika substancji lub metody zabronionej

W gestii zawodnika jest dbanie o to, aby żadna substancja zabroniona nie została wprowadzona do jego organizmu. Użycie lub usiłowanie użycia substancji lub metody zabronionej traktowane jest niedozwolone bez względu na uzyskane efekty⁴⁶.

Uchylanie się, odmowa stawienia się lub niestawienie się do pobrania próbki

Zawodnik ma obowiązek stawienia się do pobrania próbki, a działania takie jak uchylanie się, odmowa stawienia się lub niestawienie się do badań traktowane są jako naruszenie przepisów antydopingowych⁴⁷.

Nieprzedstawienie wymaganych informacji na temat miejsca pobytu

W ciągu dwunastu miesięcy zawodnik może trzy razy niezgłosić się do badania lub niedostarczyć informacji na temat miejsca swojego pobytu. Każde następne niezgłoszenie się do badania lub niedostarczenie informacji na temat miejsca swojego pobytu jest niedozwolone⁴⁸.

⁴⁵ *Polskie Przepisy Antydopingowe*, cyt. dz., s. 9-11.

⁴⁶ *Polskie Przepisy Antydopingowe*, cyt. dz., s. 11-12.

⁴⁷ *Polskie Przepisy Antydopingowe*, cyt. dz., s. 12.

⁴⁸ *Polskie Przepisy Antydopingowe*, cyt. dz., s. 13.

Manipulowanie lub usiłowanie manipulowania dowolnym etapem kontroli antydopingowej

Każde zakłócanie lub też usiłowanie zakłócania kontroli antydopingowej przez zawodnika jest naruszeniem przepisów antydopingowych⁴⁹.

Posiadanie substancji zabronionych i stosowanie metod zabronionych

Posiadanie przez zawodnika dowolnej substancji zabronionej jest niedozwolone, nie dotyczy to substancji stosowanych przez zawodnika dla celów terapeutycznych. Stosowanie jakichkolwiek metod zabronionych jest niedozwolone⁵⁰.

Handel lub usiłowanie handlu dowolnymi substancjami zabronionymi lub metodami zabronionymi

Podanie/zastosowanie lub usiłowanie podania/zastosowania zawodnikowi/przez zawodnika podczas zawodów dowolnej substancji zabronionej lub metody zabronionej bądź podanie/zastosowanie lub usiłowanie podania/zastosowania zawodnikowi/przez zawodnika poza zawodami dowolnej substancji zabronionej lub metody zabronionej, które są zabronione poza zawodami

Polskie Przepisy Antydopingowe opublikowane przez Komisję do Zwalczania Dopingu w Sporcie nie opisują dokładnie tych naruszeń przepisów antydopingowych⁵¹.

Współdziałanie

Niedozwolone są wszystkie formy współdziałania w naruszeniu tychże przepisów, takie jak pomaganie, zachęcanie, ułatwianie, nakłanianie, ukrywanie oraz inne⁵².

⁴⁹ *Polskie Przepisy Antydopingowe*, cyt. dz., s. 13.

⁵⁰ *Polskie Przepisy Antydopingowe*, cyt. dz., s. 14.

⁵¹ *Polskie Przepisy Antydopingowe*, cyt. dz., s. 15.

⁵² *Polskie Przepisy Antydopingowe*, j.w.

Zabroniona współpraca

Naruszeniem przepisów antydopingowych jest współpraca z trenerami, lekarzami oraz innymi, których wykluczono lub skazano w postępowaniu w związku z dopingiem oraz z przedstawicielami tychże osób⁵³.

Obecna definicja dopingu tożsama jest z naruszeniem przepisów antydopingowych. Poprzez doping rozumie się więc nie tylko substancje i metody zabronione, ale o wiele więcej. Definicja dopingu jest wyjątkowo szeroka co potwierdza złożoność tego problemu.⁵⁴

⁵³ *Polskie Przepisy Antydopingowe*, cyt. dz., s. 15-17.

⁵⁴ *Polskie Przepisy Antydopingowe*, cyt. dz., s. 9-15.

SUBSTANCJE I METODY ZABRONIONE ORAZ PODSTAWY ICH DZIAŁANIA

Obecnie lista substancji i metod zabronionych jest częścią Światowego Kodeksu Antydopingowego opublikowanego przez Światową Agencję Antydopingową. Polskie Przepisy Antydopingowe opublikowane przez Komisję do Zwalczenia Dopingu w Sporcie są zgodne ze Światowym Kodeksem Antydopingowym oraz z zaleceniami Światowej Agencji Antydopingowej, odwołują się więc do tej samej listy substancji i metod zabronionych. Dokumenty zostały zaktualizowane i obowiązują od 1 stycznia 2015 r.⁵⁵. Światowa Agencja Antydopingowa wprowadzając daną substancję lub metodę na listę kieruje się określonymi kryteriami.

Pierwsze kryterium to wystąpienie przynajmniej dwóch spośród trzech kolejnych:

1. Substancja lub metoda może poprawiać wyniki sportowe
2. Substancja lub metoda może stanowić zagrożenie dla zdrowia
3. Substancja lub metoda jest sprzeczna z duchem sportu

Drugie kryterium niezależnie od pierwszego:

1. Substancja lub metoda może maskować użycie substancji lub metod zabronionych⁵⁶

Substancje zabronione na i poza zawodami we wszystkich dyscyplinach sportu

S-0 Substancje niezatwierdzone

S-1 Środki Anaboliczne

S-2 Hormony peptydowe, czynniki wzrostu, substancje pokrewne i mimetyki

S-3 Beta-2 agoniści

S-4 Modulatory hormonów i metabolizmu

S-5 Diuretyki i środki maskujące⁵⁷

⁵⁵ World Wide Web: http://www.anty doping.pl/pl/prawo/modelowe_reguly_antydopingowe; dostęp: 16.09.2015.

⁵⁶ A. Jegier, cyt. dz., s. 147.

⁵⁷ *Lista zabroniona*. Światowa Agencja Antydopingowa 2015, s. 2-6. W: World Wide Web: <https://wada-main-prod.s3.amazonaws.com/resources/files/wada-2015-prohibited-list-en.pdf>; dostęp: 16.09.2015.

Substancje zabronione tylko na zawodach

S-6 Stymulanty

S-7 Narkotyki

S-8 Kanabinoidy

S-9 Glikokortykoidy

Metody zabronione w sporcie na i poza zawodami

M-1 Manipulacje krwią i składnikami krwi

M-2 Manipulacje fizyczne lub chemiczne

M-3 Doping genetyczny

Substancje zabronione w określonych dyscyplinach sportowych

P-1 Alkohol

P-2 Beta-Blokery⁵⁸

Substancje niezatwierdzone

Substancje niezatwierdzone to wszelkie substancje farmakologiczne, które nie znajdują się na liście i nie są dopuszczone do obrotu jako produkty lecznicze stosowane u ludzi. Są to więc leki będące w fazie badań przedklinicznych lub klinicznych, leki wyrejestrowane, zmodyfikowane narkotyki, substancje stosowane w weterynarii⁵⁹.

⁵⁸ *Lista zabroniona*, cyt. dz., s. 2-10.

⁵⁹ *Lista zabroniona*, cyt. dz., s. 2.

Środki anaboliczne

Środki anaboliczne po zażyciu ułatwiają budowanie masy i siły mięśniowej. Mogą mieć jednak szereg skutków ubocznych. W przypadku kobiet możliwe skutki uboczne to zanik gruczołów sutkowych, brak owulacji, bezpłodność, zaburzenia miesiączkowania, maskulinizacja i hamowanie rozwoju cech kobiecych. Z kolei w przypadku mężczyzn możliwe skutki uboczne to powiększenie gruczołów sutkowych, zaburzenia spermatogenezy, bezpłodność, impotencja i obniżenie libido. Ponadto środki te mogą powodować zaburzenia psychiczne, przyspieszenie zmian miażdżycowych i zakrzepowych, zerwania ścięgien, nowotwory i wiele innych⁶⁰. Popularne środki anaboliczne to testosteron, dihydrotestosteron, dianabol i turinabol⁶¹.

Hormony peptydowe, czynniki wzrostu, substancje pokrewne i mimetyki

Hormony peptydowe, czynniki wzrostu, substancje pokrewne i mimetyki stosowane są w celu zwiększenia wydolności fizycznej i ułatwienia regeneracji powysiłkowej. Mogą prowadzić do nadmiernego wzrostu mięśni, zmian ciśnienia krwi, chorób serca, zapalenia nerwów, cukrzycy i innych⁶². Popularne środki tego typu to erytropoetyna i hormon wzrostu⁶³.

Beta-2 agoniści

Beta-2 agoniści to substancje mogące wspierać pracę układu oddechowego i tym samym ułatwiać oddychanie⁶⁴. Możliwe skutki uboczne związane ze stosowaniem beta-2 agonistów to pobudzenie, drżenie palców, wzmożona aktywność serca, zaburzenia pracy serca, a nawet śmierć⁶⁵. Substancje te stosowane są również w celu zmniejszenia tkanki tłuszczowej i zwiększenia masy mięśniowej⁶⁶. Dozwolone jest jednak użycie dla celów terapeutycznych substancji takich jak salbutamol, formoterol i salmeterol⁶⁷.

⁶⁰ B. Leszczyński, cyt. dz., s. 339.

⁶¹ *Lista zabroniona*, cyt. dz., s. 2-3.

⁶² B. Leszczyński, cyt. dz., s. 340.

⁶³ *Lista zabroniona*, cyt. dz., s. 4.

⁶⁴ A. Jegier, cyt. dz., s. 130-131.

⁶⁵ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 148.

⁶⁶ B. Leszczyński, cyt. dz., s. 338-339.

⁶⁷ *Lista zabroniona*, cyt. dz., s. 5

Stosowanie tych substancji jest dozwolone w przypadku:

1. Wziwnego salbutamolu w dawce maksymalnej 1600 mikrogramów na dobę
2. Wziwnego formoterolu w dawce maksymalnej 54 mikrogramów na dobę
3. Wziwnego salmeterolu w zalecanej dawce terapeutycznej⁶⁸

Modulatory hormonów i metabolizmu

Modulatory hormonów i metabolizmu najczęściej używane są w celu ograniczenia skutków ubocznych związanych ze stosowaniem środków anabolicznych. Substancje te zapobiegają nadmiernemu wzrostowi żeńskich hormonów płciowych. Mają wiele skutków ubocznych, niektóre z nich to utrata łaknienia, bóle głowy, uczucie oszołomienia, zaburzenia widzenia, uderzenia gorąca, leukopenia, małopłytkowość, a także powikłania zatorowo-zakrzepowe⁶⁹.

Diuretyki i środki maskujące

Diuretyki i środki maskujące stosowane są przez sportowców w celu szybkiego zrzucenia masy ciała, uzyskania bardziej wyrazistej masy mięśniowej i przyspieszenia wydalania z organizmu środków dopingujących. Możliwe skutki uboczne stosowania tych substancji to zawroty i bóle głowy, nudności i wymioty, zapalenie trzustki i pęcherzyka żółciowego, skurcze mięśni, nadmierne pragnienie, podwyższenie ciepłoty ciała, zaburzenia widzenia i słuchu, senność, zmęczenie, omdlenia, gwałtowne obniżenie ciśnienia tętniczego. Możliwe są również zaburzenia menstruacyjne u kobiet i zaburzenia potencji u mężczyzn. Zdarzały się także zgony związane z przyjęciem tych substancji⁷⁰.

⁶⁸ Lista zabroniona, cyt. dz., s. 5

⁶⁹ A. Jegier, cyt. dz., s. 131.

⁷⁰ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 209-210.

Stymulanty

Stymulanty wykorzystywane są w celu pobudzenia psychomotorycznego i poprawy zdolności wysiłkowych. Stosowanie stymulantów może prowadzić do wielu niekorzystnych następstw zdrowotnych takich jak drażliwość, bezsenność, drżenie kończyn, stany psychotyczne, upośledzenie zdolności termoregulacji, zaburzenia akcji serca, a nawet śmierć⁷¹. Przykładowe stymulanty to kokaina i amfetamina⁷².

Narkotyki

Narkotyki przyjmowane są przez sportowców z uwagi na ich możliwość znoszenia bólu. Sportowcy często stosują je z chęci startowania lub trenowania pomimo kontuzji lub nie do końca zaleczonej kontuzji. Narkotyki jednak tylko tłumią ból, nie lecząc jego przyczyny przez co jeszcze zwiększają ryzyko uszkodzeń. Ponadto samo stosowanie tych substancji powodować może nadmierne pocenie, drgawki, omamy, zaburzenia koordynacji ruchowej i negatywny wpływ na układ oddechowy⁷³. Substancją tego typu jest heroina⁷⁴.

Kanabinoidy

Kanabinoidy mogą działać stymulująco lub odprężająco, w zależności od reakcji sportowca. Skutki uboczne związane ze stosowaniem kanabinoidów to problemy oddechowe, obniżenie reakcji immunologicznej komórek, osłabienie funkcji rozrodczych, a nawet psychoza⁷⁵.

Glikokortykoidy

Glikokortykoidy wykorzystywane są przez sportowców z uwagi na ich działanie przeciwbólowe i przeciwzapalne⁷⁶. Mogą prowadzić do zaburzeń w gospodarce wodno-elektrolitowej organizmu, a także do zaburzeń psychicznych⁷⁷.

⁷¹ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 201.

⁷² *Lista zabroniona*, cyt. dz., s. 8-9.

⁷³ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 205.

⁷⁴ *Lista zabroniona*, cyt. dz., s. 9.

⁷⁵ A. Jegier, cyt. dz., s. 134.

⁷⁶ K. Sas-Nowosielski, cyt. dz., s. 216

⁷⁷ A. Jegier, cyt. dz., s. 130.

Manipulacje krwią i składnikami krwi

Manipulacje krwią i składnikami krwi mają na celu zwiększenie wydolności fizycznej, kluczowej w dyscyplinach wytrzymałościowych⁷⁸. Przetaczanie krwi niesie za sobą możliwe poważne powikłania, takie jak ryzyko infekcji wirusem typu B lub C, HIV i AIDS, zapalenie wątroby, a nawet zgon. Możliwe są również reakcje alergiczne, inne choroby zakaźne, przeciążenie układu krążenia, zator gazowy i wstrząs⁷⁹.

Manipulacje fizyczne lub chemiczne

Manipulacje fizyczne lub chemiczne służą do zmiany właściwości fizycznych i chemicznych materiału pobranego do analiz od sportowców⁸⁰. Manipulacje fizyczne i chemiczne mogą powodować nieoczekiwane powikłania związane z ingerencją w organizm człowieka. Przy próbie cewnikowania pęcherza może dojść do uszkodzenia cewki moczowej, a wpompowanie obcego moczu powodować może infekcje⁸¹.

Doping genetyczny

Doping genetyczny to wszelkiego rodzaju modyfikacje genetyczne, polegające na ingerencji w określone molekuly i na odpowiednim dostosowaniu komórek i tkanek sportowca pod kątem wykonywanej przez niego dyscypliny sportowej⁸². Obecnie niewiele wiadomo na temat możliwych skutków ubocznych stosowania dopingu genetycznego⁸³. Podejrzewa się, że stosowanie tego dopingu ma daleko idące konsekwencje zdrowotne i jest wyjątkowo niebezpieczne⁸⁴.

⁷⁸ W. Tomaszewski: *Odżywki i preparaty wspomagające w sporcie*. Warszawa 2001, s. 141.

⁷⁹ A. Jegier, cyt. dz., s. 132.

⁸⁰ W. Tomaszewski, cyt. dz., s. 141.

⁸¹ A. Jegier, cyt. dz., s. 132.

⁸² B. Leszczyński, cyt. dz., s. 343.

⁸³ A. Jegier, cyt. dz., s. 132.

⁸⁴ B. Leszczyński, cyt. dz., s. 343.

Alkohol

Alkohol w małych dawkach wpływa depresyjnie na układ nerwowy, przez co może poprawiać precyzję ruchów, zmniejsza bowiem skutki uboczne odczuwanego niepokoju, takie jak drżenie rąk. Może także zwiększać pewność siebie, jest także źródłem energii. Nadużycie prowadzi do uszkodzeń wątroby, chorób serca, nowotworów i śmierci.⁸⁵ Alkohol zabroniony jest w łucznictwie, a także w sportach lotniczych, motorowych, motorowodnych i samochodowych⁸⁶.

Beta-blokery

Beta-Blokery wykorzystywane są w celu zwiększenia precyzji ruchów poprzez zwolnienie czynności serca i obniżenie ciśnienia. Możliwe skutki uboczne stosowania ich to osłabienie sprawności fizycznej, senność, zmęczenie, nudności, zaburzenia łaknienia, trudności w oddychaniu, bloki serca, obniżenie ciśnienia krwi, omdlenie, niewydolność krążenia⁸⁷. Beta-blokery zabronione są w sportach takich jak bilard, darts, golf, łucznictwo, strzelectwo, a także w sportach samochodowych i niektórych odmianach narciarstwa i snowboardu⁸⁸.

Stosowanie substancji i metod zabronionych może prowadzić do poważnych problemów zdrowotnych, szczególnie w przypadku niewłaściwego użycia. Skutki uboczne związane ze stosowaniem tych substancji i metod mogą być łagodne lub ostre, przejściowe lub przewlekłe, a nawet śmiertelne⁸⁹. Zabronione wspomaganie jest szkodliwe dla zdrowia i życia, a zawodnicy stosujący doping czynią to na własną odpowiedzialność etyczną i sportową⁹⁰.

⁸⁵ A. Jegier, cyt. dz., s. 134-135.

⁸⁶ *Lista zabroniona*, cyt. dz., s. 10

⁸⁷ A. Jegier, cyt. dz., s. 135.

⁸⁸ *Lista zabroniona*, cyt. dz., s. 10

⁸⁹ A. Jegier, cyt. dz., s. 127.

⁹⁰ B. Leszczyński, cyt. dz., s. 332-333.

PODSUMOWANIE

Jakie są podstawy zwalczania dopingu w sporcie?

Światowa Agencja Antydopingowa i Komisja do Zwalczania Dopingu w sporcie to organizacje stanowiące próby odpowiedzi na zjawisko dopingu w sporcie. Kluczową ideą, na której organizacje te opierają swoją działalność jest idea ducha sportu, będąca podstawą Światowego Kodeksu Antydopingowego. Idea ducha sportu stanowi esencję idei olimpizmu proponowanej wcześniej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski w Kodeksie Antydopingowym Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego.

Jakie są cele zwalczania dopingu w sporcie?

Światowy Kodeks Antydopingowy i Polskie Przepisy Antydopingowe to dokumenty mające na celu ochronę tego co w sporcie na prawdę wartościowe. Według rozstrzygnięć Światowej Agencji Antydopingowej i Komisji do Zwalczania Dopingu w Sporcie stosowanie dopingu jest sprzeczne z ideami olimpizmu i ducha sportu.

Czy zwalczanie dopingu w sporcie jest skuteczne?

Historia dopingu w sporcie pokazuje, że doping w sporcie istniał od zawsze i najprawdopodobniej tendencja ta nie ulegnie zmianie, zmieniają się zaś substancje i metody stosowane. Sportowcy zawsze są o krok przed organizacjami zwalczającymi doping i reagują na próby zwalczania dopingu w sporcie stosując nowe substancje i metody. Zwalczanie dopingu w sporcie nie jest skuteczne, bez względu na to jak szeroka jest definicja dopingu oraz lista substancji i metod zabronionych.

SPIS WYKORZYSTANYCH LOGO

Logo Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, s. 16.

Logo Światowej Agencji Antydopingowej, s. 21.

Logo Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie, s. 22.

SPIS WYKORZYSTANYCH ŹRÓDEŁ I OPRACOWAŃ

Granowska W.: *Doping zabija sport*, Warszawa 2006

Granowska W.: *Zapobieganie i zwalczanie dopingu w sporcie*. Warszawa 2006

Janicki B., Rzepecki M.: *Substancje uzależniające i dopingujące oraz podstawy ich działania*, Bydgoszcz 2009

Jegier A.: *Dozwolone i niedozwolone wspomaganie zdolności wysiłkowych człowieka*, Łódź 2007

Leszczyński B.: *Wspomaganie w sporcie, rekreacji i turystyce aktywnej*, Siedlce 2014

Pokrywka A.: *Antydoping w Polsce*. Warszawa 2009

Sas-Nowosielski K.: *Doping nie tylko w sporcie*, Katowice 2002

Tomaszewski W.: *Odżywki i preparaty wspomagające w sporcie*. Warszawa 2001

World Wide Web: <http://www.antydoping.pl>; dostęp: 16.09.2015

Polskie Przepisy Antydopingowe. Komisja do Zwalczania Dopingu w Sporcie 2015

World Wide Web: <https://www.wada-ama.org>; dostęp: 16.09.2015

Światowy Kodeks Antydopingowy. Światowa Agencja Antydopingowa 2015

Lista zabroniona. Światowa Agencja Antydopingowa 2015

STRESZCZENIE

Etyka sportu. Światowy Kodeks Antydopingowy i Polskie Przepisy Antydopingowe

We wstępie pracy określono pytania dotyczące dopingu w sporcie. Rozdział pierwszy dotyczy historycznych i etycznych aspektów dopingu w sporcie. Rozdział ten składa się z podrozdziałów dotyczących etymologii i krótkiej historii dopingu, a także idei olimpizmu i ducha sportu. Rozdział drugi dotyczy organizacyjnych i etycznych sposobów przeciwdziałania dopingowi w sporcie. Rozdział ten składa się z podrozdziałów dotyczących Światowej Agencji Antydopingowej i Światowego Kodeksu Antydopingowego, Komisji do Zwalczania Dopingu w Sporcie i Polskich Przepisów Antydopingowych, a przede wszystkim definicji dopingu i substancji i metod zabronionych oraz podstaw ich działania. W podsumowaniu pracy dokonano próby odpowiedzi na postawione wcześniej pytania dotyczące dopingu w sporcie.